

Гімла К. О.

СОЛО ШКІЛЬНОГО ВІТРОВІЮ

З досвіду роботи вчителя початкових класів

ТЕРНОПІЛЬ
НАВЧАЛЬНА КНИГА — БОГДАН

УДК 373.31
ББК 74.200.58
Г11

Гімла К. О.

Г11 Соло шкільного вітровію. З досвіду роботи вчителя початкових класів / К.О. Гімла. — Тернопіль: Навчальна книга — Богдан, 2012. — 96 с.

ISBN 978-966-10-2644-4

Посібник містить поради щодо організації співпраці школи і родини з метою успішного становлення особистості молодшого школяра.

Видання покликане допомогти вчителю початкових класів та студентам педагогічних закладів організувати і провести різні за формою і змістом свята, усний журнал, інтегрований урок, Різдвяну зустріч, перші батьківські збори, конкурси та розваги. Сценарії поданих заходів пройшли успішну апробацію.

**УДК 373.31
ББК 74.200.58**

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу автора чи видавництва.*

ISBN 978-966-10-2644-4

© Навчальна книга — Богдан,
майнові права, 2012

Співпраця школи і сім'ї у вихованні школяра

Людину роблять людиною
яскраві спогади дитинства.

Ф. Достоевський

Важливість і необхідність спільної роботи школи та сім'ї для успішного становлення особистості школяра

Спільна діяльність сім'ї та школи відіграє важливу роль у вихованні й становленні особистості школяра. Сім'я з її взаєминами між дітьми і батьками — перша школа інтелектуального, естетичного і фізичного виховання. Для мене як учителя важливо, щоб ця перша сходинка у вихованні була успішною. Тому, працюючи в школі, надаю великого значення моральній, інтелектуальній, естетичній обстановці, у якій перебуває дитина-школяр. Знаю, що вирішальну роль у її формуванні відіграють люди, які оточують її, усе багатство і багатогранність людських стосунків, які вона може спостерігати і до яких залучена. Вважаю першочерговим завданням кожного вчителя створити для дітей такі умови, у яких би кожен школяр почувався емоційно комфортно, а для цього необхідно добре знати особливості взаємин між дитиною і батьками, наблизити атмосферу в класному колективі до такої, яка дала б учневі чи учениці змогу вільно, відверто, не боячись осуду, висловлювати свої думки і вірити в те, що добро, краса і правда завжди перемагають.

Без участі батьків у виховному процесі реалізація ідеї всебічного розвитку особистості, а тим паче успішне входження її в життя неможливі. Усе, що послаблює повсякденну участь сім'ї у вихованні дітей, послаблює і школу. Тому я практикую залучення батьківського колективу до розв'язання всіх питань, що стосуються школи, класу. На думку В. Сухомлинського «без виховання дітей, без активної участі батька і матері в житті школи, без постійного духовного спілкування і взаємного духовного збагачення дорослих і дітей неможлива сама сім'я як первинний осередок суспільства, неможлива школа як найважливіший навчально-виховний заклад і неможливий моральний прогрес суспільства».

Багаторічна практика роботи у сфері шкільно-сімейного виховання показала, що всі проблеми, які виникають у дитини в школі, ускладнюють і сімейні стосунки, особливо на тлі сучасних суспільно-економічних подій. Без високої педагогічної культури оточення

дитини (сім'ї, суспільства) зусилля вчителя, якими б наполегливими вони не були, виявляються недостатньо ефективними. З огляду на це впроваджую у свою роботу обов'язкові педагогічні практикуми, консультації, читання, диспути, круглі столи, виставки, анкетування, конкурси, ігри-змагання, родинні свята тощо. Моїм професійним кредо є думка В. Сухомлинського: «Без виховання дітей, без активної участі сім'ї неможливий прогрес суспільства. Гармонійний усебічний розвиток можливий лише там, де два вихователі — школа і сім'я — не тільки діють одноставно, ставлячи перед дітьми ті самі вимоги, а й є однодумцями, що поділяють ті самі переконання, завжди виходять із тих самих принципів, не допускають ніколи розходжень ні в меті, ні в засобах виховання».

Сім'я — перша сходинка інтелектуального, естетичного і фізичного виховання

Головною умовою успішного виховання дитини є сама сім'я. І не просто сім'я, а щаслива сім'я. Її не можна створити ні указом, ні примусом, ані жодними іншими засобами, крім духовних. Досить часто батьки не розуміють, а часом і не прагнуть зрозуміти потреби й запити своїх дітей, що викликає в них тривожність і протест. Усі сім'ї, з якими мені доводилось працювати, неповторні. Неповторні чинники і витоки схожих на перший погляд внутрішньосімейних проблем. Водночас навіть елементарні знання в цій сфері можуть допомогти розв'язати ту чи іншу проблему з найменшими втратами як для батьків, так і для дітей. Усе інше, як майстерність артиста, досягається невтомною працею, що супроводжується тріумфами і розчаруваннями, надихає на пошук. Розумна і вчасна порада, консультація педагога завжди будуть доречними, особливо коли вчитель пам'ятає і знає, що батьки, так само як і актори, можуть бути талановитими й бездарними, яскравими й сірими. Утім на виставу бездарних акторів ми можемо й не піти, а в сім'ї батькам і дітям треба жити весь час поряд, одним життям. Тому в роботі з батьками учнів, використовуючи різні методи і прийоми, намагаюся спонукати їх знаходити з дітьми спільні інтереси, оволодівати всіма багатствами теплих і щирих взаємин.

- Бо має вдачу вже вродливу.
Смілива, дужа, артистична —
Зустрічаємо *Віру Шелепо!*
19. *Луцик, Луцик, Луценятко,*
Маленьке наше гороб'ятко.
Відповідальна і красива
Чесна й справедлива.
Тебе ми вітаємо,
Оплесками зустрічаємо!
20. Є у класі дівчинка-пір'їнка —
Тихенька, ніжна і тендітна,
Мов вітерець весняний повіває,
Так вона відповідає.
Це, звісно, *Оля Федорчак* —
Наша відмінниця, ось так!

Вчитель: Отакий наш дружний клас!
Разом всіх вітаємо,
Свято починаємо.

(Звучить пісня «Світ шкільний».)

Вихователь: Білокрилими птахами пролітають роки,
За світанками нові стають небокраї,
Відлітають у вирій малі дітлахи,
Вільним птахом у небо високе злітають.

Чи високо злетять? Тільки час їм суддя.
На світанку чекають їх нові дороги.
Зустрічай, Україно, своїх громадян,
Їм іти у житті по твої перемоги.

Вчитель: Життя, мов вокзал, де розлучаються, зустрічаються,
плачуть і радіють. І сьогодні ми з вами на вокзалі прощання з дитинством, шкільними роками в початковій школі, з вчителями.

А ось і наші пасажирини... *(Чути звуки поїзда.)*

Провідник: Життя — як вокзал:
Хтось приїжджає
На вокзал,
Хтось від'їжджає,

Поцілунки і жарти,
Клунки і чемодани,
Слова і фрази.

(Він і Вона сидять на чемоданах.)

Він: Невже це дійсно сталося? Скільки мріялось про завтрашню свободу, а тепер не віриться.

Вона: І так чомусь тривожно. Як складеться наше життя далі?

Він: Тут у НВК все простіше — вчителі знайомі, няні, уроки короткі, перерви веселі, свята чудові...

Вона: Так... А час летить від вечора до рання —
В минуле вже немає вороття.
Наш поїзд мчить із станції «Навчання в НВК»
До станції «Нового відкриття».

Він: Почекай! У нас іще є час, та й не можна нам просто так зникнути і все.

Вона: Чому?

Він: Як відомо, кожен, виходячи з дому, повинен вимкнути газ, погасити світло, зачинити двері і ... залишити що-небудь на пам'ять.

Вона: Легко сказати? А що ми залишимо? Квіти?

Він: Красиво, але цього замало.

Вона: Щирі слова подяки?

Він: Вже краще.

Вона: Фотографії!

Він: Але ж вони мовчать!

Вона: Придумала! Тоді ми можемо спробувати зняти фільм про нас, наші шкільні роки, а в ньому...

Він: А в ньому будуть і квіти, і ...

Вона: І найтепліші слова!

Він: І наші обличчя!

Вона: І пісні! І жарти!

Він: Прекрасно! А назвемо його «На вокзалі прощання».

Вона: Ні, нічого не вийде!

Він: Чому? Давай спробуємо!

Вона: А сценарій? А режисура? А спонсори? А декорації? Ні, не вийде!

Він: Усе у нас вийде!

(Підходять учні.)

Форми роботи з батьками

1. Збори-диспути, лекції, практикуми, меморандуми, ділова гра, круглий стіл, рольова гра, семінари, усні журнали, бесіди, тренінги, презентації, прес-конференції.

2. Анкетування
3. Індивідуальні консультації
4. Свята
5. Батьківський ринг
6. Відкриті уроки
7. Сімейні презентації
8. Реклами
9. Зустрічі
10. Естафети
11. Організація виставок
12. Ярмарки
13. Екскурси
14. Санітарні дні
15. Толока
16. Родинні вечори
17. Посиденьки
18. Вернісажі
19. Вікторини
20. Туристичні походи
21. Аукціони
22. Відкриті інтерв'ю
23. Марафони
24. Ігри
25. Розваги
26. Випуски газет, бюлетенів
27. Турніри
28. Змагання
29. Тренінги
30. Культпоходи
31. Тематичні дні
32. Концерти
33. Колективні творчі справи
34. «Живі» газети
35. Фестивалі

36. Інценування
37. Спартакіади
38. Просвітницькі години
39. Літературно-музичні композиції
40. Педагогічні читання
41. Гурткова робота
42. Батьки про свою професію, хобі.

ЗМІСТ

Співпраця школи і сім'ї у вихованні школяра.	3
«У нашій родині найкращі господині». (<i>Сценарій тематичного родинного свята у початковій школі</i>) . .	10
Родинне свято «Будьмо знайомі» (<i>Сценарій тематичного родинного свята у початковій школі</i>). .	19
«стежинами українських дитячих журналів». (<i>Усний журнал</i>) . .	29
Різдвяна зустріч. (<i>Святкові батьківські збори</i>)	37
«У днину веселу, чудову ми закінчили початкову школу» (<i>Сценарій тематичного родинного свята у початковій школі</i>) . .	45
Інтегрований урок «У змаганні з долею» (<i>Сторінками життя і творчості Лесі Українки</i>)	64
Інсценізація казки Лесі Українки «Біда навчить» (<i>скорочено</i>). . .	75
На порозі школи (<i>Перші батьківські збори</i>)	78
Десять речей, які мають зробити батьки першокласника 1 вересня.	82
Тест «Чи готова ваша дитина до школи?»	83
Заповіді вчителя	85
Правила поведінки класовода на батьківських зборах	85
Поради, що допомагають створити сприятливі умови для проведення батьківських зборів.	86
П'ять правил «не» для вчителя під час проведення батьківських зборів	87
Тематичні тижні за участю дітей і батьків	88
Форми роботи з батьками.	91
Література.	93

Навчальне видання

ГІМЛА Катерина Олексіївна

СОЛО ШКІЛЬНОГО ВІТРОВІЮ

З досвіду роботи вчителя початкових класів

Головний редактор *Богдан Будний*
Редактори *Олеся Грабець, Наталія Шост*
Обкладинка *Володимира Басалиги*
Комп'ютерна верстка *Тетяни Золосдової*
Технічний редактор *Оксана Чучук*

Підписано до друку 28.01.2012. Формат 60x84/16. Папір офсетний.
Гарнітура Таймс. Умовн. друк. арк. 5,58. Умовн. фарбо-відб. 5,58.

Видавництво «Навчальна книга – Богдан»
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців
ДК №370 від 21.03.2001 р.
Навчальна книга – Богдан, просп. С. Бандери, 34а, м. Тернопіль, 46002
Навчальна книга – Богдан, а/с 529, м. Тернопіль, 46008
тел./факс (0352) 52-19-66; 52-06-07; 52-05-48
office@bohdan-books.com
www.bohdan-books.com

ISBN 978-966-10-2644-4

